

Nepřehlédněte: K problematice datových schránek advokátů

Stanovisko legislativního odboru ČAK k problematice datových schránek advokátů, vykonávajících advokacii jako společníci společnosti nebo zaměstnaní advokáti

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), upravuje celkem **4 druhy datových schránek** – datové schránky fyzických osob, datové schránky podnikajících fyzických osob, datové schránky právnických osob a datové schránky orgánů veřejné moci. Zřízení jednotlivých datových schránek je upraveno v zákoně tak, že v některých případech je datová schránka zřizována obligatorně ze zákona a v ostatních případech fakultativně na základě žádosti. Obligatorně zřizované datové schránky jsou datové schránky právnických osob, datové schránky orgánů veřejné moci a datové schránky vybraného okruhu podnikajících fyzických osob, mezi které řadí zákon advokáty, daňové poradce a insolvenční správce. Na rozdíl od daňových poradců a insolvenčních správců však povinné zřizování datových schránek advokátům způsobuje výkladové problémy, neboť zákon hovoří o zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby; advokacie však může být vykonávána několika různými způsoby, přičemž pouze advokát vykonávající advokacii samostatně nebo ve sdružení může být považován za podnikající fyzickou osobu. V ostatních případech – tj. v případě, že advokát vykonává advokacii jako společník společnosti (zahraniční společnosti) nebo v pracovním poměru – nejde o podnikající fyzické osoby ve vlastním slova smyslu, neboť podnikatelem je zde samotná společnost a nikoli její společníci nebo zaměstnanci.

Z dikce ustanovení § 4 odst. 3 zákona je však možné dovodit, že datová schránka podnikající fyzické osoby se zřídí každému advokátovi bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti jedná o podnikající fyzickou osobu či nikoli. Hovoří-li zákon o doručování prostřednictvím datových schránek, má tím zřejmě na mysli datové schránky, které byly daným fyzickým osobám zřízeny, a to bez ohledu na to, zda se jedná o datovou schránku fyzické osoby nebo o datovou schránku podnikající fyzické osoby. Žádné ustanovení zákona přitom neupravuje otázku, do jaké konkrétní datové schránky má být doručováno v jednotlivých konkrétních případech, tj. zda do datové schránky fyzické osoby nebo do datové schránky podnikající fyzické osoby, má-li jedna fyzická osoba zřízeny oba druhy datových schránek. Zákon hovoří pouze o doručování do zřízené datové schránky; z hlediska doručování je tudíž v tomto směru irelevantní, o jakou kategorii datové schránky jde a jedinou podmínkou pro úspěšné doručení je samotná existence datové schránky. Stanoví-li proto zákon, že advokátům (bez ohledu na způsob výkonu advokacie) se zřizuje datová schránka podnikající fyzické osoby, nemá to žádný vliv na právní účinky doručování do takovéto datové schránky.

S ohledem na výše řečené lze zároveň dojít i k odpovědi na otázku, **zda se advokátům, kteří jsou společníky nebo zaměstnanci společnosti, může účinně doručovat do datové schránky právnické osoby.** Bylo již řečeno, že zákon autoritativně zřizuje datové schránky všem advokátům; úmyslem zákonodárce tedy bylo obdařit

veškeré advokáty možností (resp. povinností) doručovat jim prostřednictvím datových schránek, a to bez ohledu na způsob výkonu advokacie. Z toho plyne, že **má-li každý advokát zřízení datovou schránku, doručuje se mu do této datové schránky, a nikoli do datové schránky právnické osoby** – tam se bude doručovat pouze v případě, že adresátem bude samotná právnická osoba, např. v rámci daňového řízení atp., ovšem nikoli v případě, že adresátem je advokát, vykonávající advokacii jako společník této společnosti nebo její zaměstnanec. Na této skutečnosti jistě nemění nic ani ustanovení § 31 odst. 3 zákona, které oddaluje povinné zřízení datových schránek advokátům o tři roky. Tím zákonodárce toliko stanovil, že do této doby mohou o zřízení datové schránky požádat advokáti dobrovolně; systém doručování se však ani po tuto přechodnou dobu nijak nemění, tzn. advokátům-společníkům a zaměstnaným advokátům se může doručovat pouze do datových schránek, které jim byly zřízeny na základě jejich žádosti a nikoli do datových schránek právnické osoby.

Odbor vnější a vnitřní legislativy ČAK

- Česká advokátní komora 2018
- Vytvořeno v Macron Software

[Přejít na hlavní stránku](#)

[Zobrazit desktop verzi](#)